

Гайдученко А.Г.,
*старший викладач кафедри романо
германських мов Національної академії
безпеки України*

ВПЛИВ СМС-МОВИ НА МОЛОДІЖНУ КУЛЬТУРУ

Із бурхливим технічним розвитком у сучасному суспільстві набувають поширення мобільні телефони, які однією з функцій мають передавання коротких текстових повідомлень - так званих СМС (транслітерація англійської абрєвіатури SMS - ShortMessageSystem).

Сьогодні електронна комунікація, різновидом якої є СМС, стає чи не основною. За спостереженням соціологів, у соціальних стосунках між людьми над безпосереднім спілкуванням «facetoface» домінує взаємодія, опосередкована технікою (за допомогою мобільних телефонів, Інтернет-пейджерів, інструментів відеозв'язку, електронної пошти тощо).

Стилістика телефонних повідомлень - СМС - має багато спільних рис зі стилістикою комунікації у мережі Інтернет. Однак СМС відрізняються більшою стислістю, оскільки мають технічні обмеження в кількості знаків одного повідомлення й відповідної його вартості. Стислість, наприклад, в англійській мові досягається різноманітними скороченнями слів (пропуск літер усередині слова, у кінці), абрєвіацією, літеро-цифровими омофонами, помилковим написанням, винахідливим письмом. Учені б'ють на сполох, адже СМС-мова із характерним для неї недотриманням орфографічних і граматичних правил негативно впливає на рівень грамотності, молодіжну культуру, створюючи сучасний СМС-сленг.

Та молодь відстоює СМС-мовлення і сприймає його шалену популярність як незворотний процес. Безперечно, не слід нехтувати впливом нової форми комунікації на свідомість молодого покоління. Оскільки, вже навіть з'явилися терміни, що позначають нову генерацію людей: "Generation TXT", homomobilis та ін.

Основні риси СМС-спілкування як жанра - стислість, приватний характер змісту, велика залежність від засобу передачі інформації - мобільного телефона, який дозволяє надіслати невеликий об'єм інформації із певним обмеженням набору на клавіатурі.

Феномен СМС-спілкування, з точки зору лінгвістики та психології, є позитивним. Комуникант, який продукує коротке текстове повідомлення, окрім простої передачі змісту, вирішує кілька важливих задач:

- компресія тексту;
- транслітерація;
- мовна гра;
- емоційність.

Текстова комунікація може бути асинхронною (SMS-комунікація) або синхронною - мобільний чат. СМС-комунікація може реалізовуватись як безпосередньо по лінії: відправник - отримувач, так і опосередковано, через електронні мас-медіа: відправник - телестанція - екран телевізора - отримувач.

Розрізняють СМС одиничні й неединичні. СМС одиничні мають інформаційно-практичне або інформаційно-узгоджувальне призначення, їхнє основне комунікативне завдання - стисла передача інформації (або її запит).

Найбільш уживаним в інформаційно-узгоджувальних одиничних СМС є сленгізм-англізм, запозичений з американського розмовного мовлення.

Характерною особливістю жанру СМС є повідомлення для підтримки дружніх стосунків. «Привіт, як справи?», «Чекаю. Приїжджай!», «Ти так довго не дзвониш...» і т.д. Основне їхнє комунікативне завдання - привернення уваги співрозмовника. Такі смс широко представлені на різних сайтах, форумах. Ці СМС, як правило, позначені емоційністю й експресивністю, жартівливою тональністю: "Привіт! Що робиш? Не сумуєш? Ти про мене пам'ятаєш?"

Комуникативне завдання привітально-побажальних СМС - створення веселого настрою, настанова на жарт.

Жартівливо-розважальні СМС найчастіше на сайтах називаються «приколами», їхня комунікативна мета - розважити і співрозмовника, і себе.

Близькими за комунікативним завданням до попереднього типу є СМС-розіграші: "Вигравай незабутню подорож позашляховиком УАЗ-31514, лікувальний масаж від голови і до п'ят."

Отже, смс різних типів відображують мовну креативність СМС-комунікантів, що виявляється, зокрема, у мовній грі, одним із основних засобів якої в СМС є сленгізми. У багатьох прикладах СМС представлений ігровий компонент, який характеризується як специфічний вид спілкування серед молоді, спрямований на отримання задоволення від самого процесу спілкування й позбавлений прямої практичної доцільності (прямо не призводить до розв'язання нагальних проблем). Найбільш яскраво це виявляють жартівливо-розважальні СМС. Загалом СМС засвідчують певний факт зростання частки емоційного спілкування в загальному обсязі комунікації та впливають на молодіжну культуру.

В результаті сленг текстових повідомлень впливає на молодіжну смсмову. Безграмотна форма СМС стала їх "нормальною мовою", породжуючи велику кількість орфографічних і пунктуаційних помилок в письмовій мові.

Вважають, що з появою СМС-мови усне мовлення користувачів мобільного зв'язку стає дедалі біднішим, перероблюючи під потреби мови іншомовний матеріал.

Список використаних джерел

1. Кіпень С. В. Основні характерні ознаки SMS-спілкування та мови 21a^o / Кіпень Сергій Васильович. - Львівська державна фінансова академія.
2. Медвідь О.М. Комп'ютерний сленг / Медвідь О.М. // Вісник СумДУ. - 2005. - №6 (78). - С. 50-56.
3. Таран О.С. Функціональні особливості сленгізмів у текстових повідомленнях (смс) / О.С.Таран.